

ACC. NR M. 458 : 156.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Nevitshög Berättat av: Elna Jöns Lars
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1857 i Staffanstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Elna Jöns Lars,

155

Tyska krogen, Tottarps socken.

Elna Larsson, f. Davidsson, f. 1857 i Staffanstorp av Nevits-
högs socken*, gift med slaktaren Jöns Larsson och bosatt i Tyska
krogen ("Tyskakrued" eller " Tyskan ".) i Tottarps socken, vilken
för övrigt är en av de äldsta gårdarna i trakten.

Pasascha. Ni har ente hört, att min dåttor Hanna
ska jutas 1)? Jo hon ska jutas nu. Hon hadde bröllop i söndes me
en stor ståteli kar ifrå kalkbrúged. Å ja va där. Han va kläder-
klädd ifrå tåpp å te tå. Å han va krisman 2) omkring hoeded. Den
vide nestúen 3) hänge udanom böjsorna. Å så va han hoedet höjere
än hon, ja skitt, litt höjere ska han va. Vi fick såppa å spräng-
tjud å stora hanslår, di räjte 4) åvanom faded. Om ettemiddan
fick vi kaffe å tåddi, vi visste minsann ente å ed, fören di
kom ing me ed. Di hadde kaffekåppa å tallärka å brädegoll i tre
råmm, ack så fint di hadde!

1) giftas. 2) krigsman.) 3) näsduken. 4) ovanom.

Skriv endast på denna sida!

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Nevitshög Berättat av: Elna Jöns Lars
 Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1857 i Staffanstorp

En äktenskapssaga. (Språkformen i ramsan är en härmning av " synnerlänska" d.v.s. uttalet i Oxie och Skytts härad. En variant finns å sid. 174.) 156

De va liesom i hinedane, når den skarpe vinteren han va. Så bissede 2) min fars bäste ko ti Bösetorp 3). Så sa ja ti min far: Nu vill ente ja vytte 4) dine fe mer, ja vill gifte mi, å Anne Lisebet vill ja ha. Å där justes fårr våss i åte da å åte nätter. Å så ble vi jute, å vi hadde ingenstans å bo. Så böjde 5) vi en lövhydda å där bode vi ⁱen å två å tre da. Ti slut hadde vi ente nåd å ede. Så sa ja ti Anna Lisebet: " Nu har vi ente nåd å ede. Hadde ja visst de, så skolle ja ente jut mi me di." Då to Anne Lisebet sitt bästa säckerduslaen såm va vövd i svineto 6). Så syde hon si en myllepasse å skolle gå å tijje. Å kvingerne va så snälle va na å ga na stompebide å allt va di konne raga å skrave ihopp. Å så en da myttje ja min kvinge po gaden. Då jick hon å gräd. Så sa ja:

- 1) häromdagen. 2) besade, skenade. 3) fingerat namn. 4) vakta.
 5) byggda. 6) svinull.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 i/58.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Nevitshög Berättat av: Elna Jöns Lars
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1857 i Staffanstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Va går du å gräder fårr?- Jo, min stue e bränt å.- Så ga ja na 157
po öred så kluden trillede å, åppad gada å nårråd gada. De va den
fysste ovänskapen ja å min kvinje hadde hatt po nittene åred å
femtene dan.

Visa.

Se äpplet växer både rött och gult,
men det är ormstucket inne,
och gossen är både fager och skön,
men han är falsker i sitt sinne.
De röda rosorna de härliga, och gossarna de äro så kärliga,
när man får den men vill ha
med sina ögon beskåda.

Gammal ringdans.

Horrom borrom horrom häj
svinen går på rågen
gossarna vilja gifta sig
men flickorna vill ej ha dem.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458 : 159.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Nevitshög Berättat av: Elna Jöns Lars
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1857 i Staffanstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gammal vals, kallad Bengt Handlares vals, spelad av "Bäjnt hanlar" i Staffanstorp, som på 1860-talet var en av de mest anlitade spelemännen. 158

Jag stoppar min dyna så full me fjär, så full
me fjär, så full me fjär,
så breder jag fram den för kärasten min,
för allra kärestan min.

Moder

(Valsen var fordom vanlig i hela Skåne och lär vara en av de
äldsta valser som finnas. Upptecknarens anm.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458 : 160.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Mor Per Anders, Västra-
by
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Mor Per Anders, Västraby, har berättat nedanstående om "ellaspill" (se ovan å sid. 106). Ellaspill de skolle va nån rälihed såm va i åen 1). Vi hörde spill ifrå åen. Här va en mann såm jick omkring å töjde 2), når ja va liden, å han va rent itúbrytt 3). Han hadde vatt i fylle 4) me nån tösor om kvällen, å han hörde spilled i åen nårre ve Tjustorp. Å han ga si te å hoppa ettor spilled, å han ble rent itubrytt.

159

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 :16/.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Sissa Anders Ols,
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i Skabersjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skogssnuan. Man har hört tales om skosnúan, men man har allri sitt nå. Min mann snacka titt åmm, ad han hadde vad ude me hästa, där va bede ti öjen i skåven. Å han hadde vad ude me öjen, å dan ettor skolle han gå å hänta öjen. Å så konne han ente hitta däm, han hadde lued 5) hela skåven åmm. Så mytte han itt stort lant 6) fruentimmor, å den hon sa han, hår hästana va. 159

1) i detta fall Sege å (Säge å). 2) tiggde. 3) ledbruten.
4) följe, sällskap. 5) lupit. 6) långt.

Di sa, ad hom va lij itt bagetru po ryjen, men ellens så hom bra ud. 160

Där va itt hus di kalla Stolpalösa- de e nårrbränd 1) nu - å där inje va di å slos så farled, skomannen å skosnúan.

Ellens har ja hört han jittj inj å varmde si å stejte poggor 2) ellor va de va.

Om Basbjer. (Skogsbacke vid Yddinge sjö, tillhör Torups gods). Di sa jo, ad Basbjer hadde hört Skaborsjö ti. Men sa hadde jo Toropa harreman vad ihoppa me nömden. Å där hadde tåll nömdemanna Fosored 3) si, ad de hörde ti Torop. Di hadde

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 :162.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Sissa Anders Ols., Skaber-
sjö
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i
sjö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

lajd å Toropanes jor i stövlana, når di sor, så sto di jo po Toro- 160
panes jor. Di räckna po, di forsor si ente då.

Di sa, ad di hadde bled forvanlade, så di fick studa-
hoved. Å en annen va minsju så rädd når en va glytt, fårr å kom-
ma forbi Basbjer. En trode en skolle få se studana ve järed 4).
Där va samma sãm hadde sitt dãm, men man kan ente vidda åm de va
löjn.

1) nedbrunnet. 2) puggor, grodor. 3) försvurit sig. 4) gårdet,
d.v.s. gårdesgården.

Om Skällebjer. (backe n.o. om Skabersjö kyrka). När en an- 161
nen va glytt, så tala di åmm, ad där va tråll i Skällebjer. Bac-
ken lyttes i väred, så en konne se där va trållongor näen1). Di
dansa inge ongor.

Så va där en tjörneboske, den tore di ente
röra.

Spökerier. Där va en tös som tjena himma, sãm hadde tjent
po Tjeddarp 2). Å där lå tösorna i en stua, å där va liasom nåd
sånt dära nattoråd sãm rejera. De va presis liasom di plåcka åpp
kniva å gaffla po bored å ströj dãm nårr i borlådan, så de rektet

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M. 458 : 163.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Sissa Anders Ols, Skabersjö
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i
.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

skramla. Å den ena tösen ga si te å grina ad ed, å hom ble så 161
dålli injan de va maren.

Ja har ente sitt nåd sãm va forvånelet, mer än itt jus.
Vi fyllde en tös ud åm kvällen. Å där lå en stenabonke udanom
porten, å där sti itt jus litt ifrå joren, å de sto så nått å
plira. Vi sprant in ettor di andre. Presis som de kom, så slöj-
des jused.

I Synnorp 3) där va en kvinja sãm ble

1) "under nedan". 2) Kjedarp, gård i Skabersjö socken.

3) Sönnarp, by i Skabersjö s:n.

rent tåssed i hoeded, fårr hom så en hong po Synnorpe gada, de 162
va si de va mårrt. Hom ble forfylld å en ovånlig stor svårtor hong
hong, å de glode i hela hoeded po han. Hon ble sjuv sin 2),
så hom lå.

Di snacka jo allti åmm, ad där i prästagåren spöja
de jo åsse, nårre po lagåren.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 164.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Anders Hansson, Skabersjö by,

162

f. 1881, torpare å Skabersjö gods, har meddelat följande gamla visor. d. på 1930 talet.

Majvisan sådan den plägade sjungas i Skabersjö.

- 1) All världens skapare av evighet
maj är välkommen
Du har oss allting väl berett
gläd oss nu och så den sköna sommar.
- 2) Du vintrens tvång ur landet drev
och sommaren tillbaka blev.
- 3) Välkommen är Majmånadstid

1) sjuk. 2) sedan.

Gud signe denna sommar ny.

163

- 4) Vår skog och mark sig fröda skön
Valborg för löv och gräset grönt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 165.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 5) Den lilla lärkans ljuva klång
Gud lovar med Majmånadssång.
6) Så bärom vi nu maj i by
och lofvom Gud med psalmerny.
7) Förläna oss ett ymnigt år
bevara både hus och gård.
8) Med svett vi jorden yrkat har
och lagt vår säd i henne kvar.
9) Befrämja vårt arbete väl,
välsigna oss tillkropp och själ.
10) Giv väderlek som tjenlig är
att grönskas må både mark och kärr.
11) Vår skog Fu allom god förlän
gif vad till boskap föda tjen.
12) Låt växa korn på åkrarna
och gräset gro i ängarna.
13) Låt växa frukt på träd till must
att vi må därav hava lust.
14) Att bin ger vax och honung söt

163

164

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458 :166.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

till läkedom, mat, jus och mjöd.

15) Stark humle häng på stängerna
så besk malurt i ängarna.

16) Giv mjölk och smör och osten söt,
bohvete till bohvetegröt.

17) Välsigna vattnet salt och friskt
föd människan på sill och fisk.

18/ Låt hönan giva ägg på fat

till pannekaka, äggamat.

19) Bevara gäss från skada och nöd
gör kålen fet och blomstren blöt.

20) Till kläder giv lin, hamp och ull,
att skydda oss från hetta och köld.

21) Låt oss med hälsan bruka det
i fruktan din och ständig fred.

22) Regera oss med din anda god
förtag vad Dig kan vara emot.

23) Det bedja vi i Jesu namn
slutom med bönen till vårt gagn.

Skriv endast på denna sida!

164

165

ACC. NR M. 458 : 167.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

24) Godnatt, godnatt, var kristen själ,
maj är välkommen
sov nu alla sött och väl,
gläd oss nu och så den sköna sommar.

165

En extra vers:
Ligger du här med din lada kropp,
så lus å loppor di eder di opp,
(" de va när di ente ville sida åpp po de ställed di va å
sjöng").

166

Fragment.

Om alla berg och dalar voro röda som gull,
och allt vattnet förvandlades till vin,
så skulle jag våga att räcka dig min hand,
och säga att du var kära vännen min.

Är detta ditt allvara som du talat har med mig,
så gångar du dig till min käre faders gård
och beder om trolovningen med mig -----

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 :168.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

(Ur en gammal handskriven visbok; resten av bladet
var bortrivet). 166

Amalia hon gånger sig på kyrkogården in.

- 1) Amalia hon gånger sig på kyrkogården in :1:
där föder hon dett unga speda barnet,
nu genast tar ho-n livet utaf dett.
- 2) Men hennes yngsta broder han stod, ja han stod henne när :1:
det var han där vållade henne kalken, 167
att hon blev lagd i bojor och bandet.
- 3) Hennes fader han köpte en silverkanna ny :1:
den fyllde han med blanka riksdaler,
sen ville han med konungen tala.
- 4) Här hjälper inga böner, ej heller något tal :1:
här hjälper inga blanka riksdalrar,
Amalia skall sin blodskuld betala.
- 5) I dag, i dag jag fyller mitt 18 de år :1:
då skall mitt unga hjärteblod utrinna
och licksom strida strömmar försvinna. Slut lafin. (Jfr. s.70)

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 169.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En vacker visa.

En visa vill jag sjunga, som är alldeles ny,
den handlar om tre flickor från Elfkarleby
uppå livets väg.

Den ena hett Johanna, den andre hett Sofi,
och efter kommer Anna i rosengranelin.

Skorna de äro både nätta och små
hälen sitter ute, tärna likaså.

"Bondvisa."

Mycket har jag vandrat i städer och på land,
men när jag kom till Skammarp 1), så råkade jag för f-n,
för dia, för dia, för di lalla lalla la.

Till vänster uti porten där stod en svarter hund
han skäller likt patronen^ø uti en morgonstund.

Patronen uppå gården ja han är alltför sträng,
han piskar sina drängar med kobel och kardäng.

1) gård i Bara s:n Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 170.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hushållerskan i köket hon gör på samma vis 169
hon piskar sina pigor med käppar och med ris.

Elva gånger i veckan så få vi äta sill,
så får vi gå till pompen och dricka vatten till.

Sex gånger uti veckan så får vi äta kött
men det är av den kalven som uti koen har dött.

3 gånger uti veckan så får vi äta fläsk
men det är ev den suggan som gödder är på häst.

När vi gå på åkeren att skära hö och strå
så hör vi blott de orden, drängar skynden på.

Har någon lust att veta vem visan diktat har,
så har det ett par gossar som på Skammarp var.

Den ene hette Anders, den andre sammerdant,
det bär de ju till heder och ej till någon skam.

("Eftertryck förbjudes")¹⁾

Visor av ovanstående typ förekomma här och där i bygder-
na. De äro diktade av tjänstefolk, som

1) originalets ord. **Skriv endast på denna sida!**

ACC. N:R M. 458 :171

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Ingemar Ingers.....
Härad: Bara..... Adress:.....
Socken: Skabersjö..... Berättat av: Anders Hansson.....
Uppteckningsår: 1925-1926..... Född år 1881 i.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

blivit illa behandlade. Tonen i dessa relativt nydiktade
" folkvisor " är i allmänhet ganska rå, och kvickheten saknas
vänligtvis.

170

Fragment.

Den kedjan som han bär om sin hals
den har han slätt icke stulit,
den har han fått av sin lilla vän, en jungfru skön,
den har han fått i en trolovning.

Jag sörjer ej för mitt unga liv
ej heller för de världsliga öden
jag sörjer mest för min lilla vän, en jungfru skön
jag tror jag sörjer mig till döden.

Sörj inte du för din lilla vän
för hon är både döder och begravnen
i himmelen där råkas vi och där träffas vi
uppå den stora domedagen.

Så ledde de den fången ut
att han skulle hava sakramenten

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : 172.

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: Skabersjö *Berättat av:* Anders Hansson
Uppteckningsår: 1925-1926 *Född år* 1881 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så ropte han Krist Himmels^{och/}gud, Krist himmelsgud
allt detta lider jag oskyldigt.

Slut lafin

171

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 173.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Göran Jönsson, Skabersjö,

171

grovarbetare, f. i Skabersjö 1854, d. 1940.

En klockares äventyr. För i tiden så skollle di jo äff-
ra i tjårkan. Å när där va nån å drev hys, så skolle di stå i en
gavelståck. Så bar de si så, så den fysste såm sad å drev hys,
den to kläckaren åmm hann. Så sa hon ti han åmm ente hon konne
få låv å ji mudor. Jo, sa kläckaren, de jick gått an. Så frågte
hon han ad, va han skolle villa ha. Jo de va två tjåg ägg å en
mark smör. Å så skolle hon komma bitti åmm söndan, så skolle di
träffas i tjårkan. Så når ad hon kom, så ställde sig kläckaren
i gavelståcken å skolle visa na hont hom skolle ståd, men då va
~~va~~ hom kvick te å spänna rimmorna åmm han. Å så når hom hadde
jort de, så nårr me böjorna, å så smäjde hom smöred i ändan po
han, å sin 2)

1) ner me byxorna. 2) sedan.

ägg, så länge hon hadde.

172

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.458 : 174

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Jo, så hadde prästen en ko såm hadde kalvad,
å di sto törade udanåmm, å där va en kalv såm jick ing i tjårkan
å slicka kläckaren i ändan. Så va där två kvingor å va komna did.
Så va de så varmt ude, så di jick ing i tjårkan, fårr där va litte
svalare. Så nårr di kom in i tjårkan, så sto där en kal å slicka
kläckaren i ändan. Så jick di in te prästen å sa han fick komma
ing i tjårkan, fårr kläckaren hadde fått en svartbrågad tjurkål.

172

En auktionskungörelse. Uppå vederbörande dag kommer genom
auktion att försäljas hela Fjällerberbo, som är beläget vid Hassle-
backen, som försäkras vara i fullkomligt gott stånd, och ägor
lite runt omkring himmanet, vilket köparen får tillträda nästa
kväll under en skinnfäll. Lösörepersedlar bestående av skratt-
nipper, silver och glitter, svinläggare och grisläggare, ett vitt
skinn efter svarta katten, tre alnar varmt vatten, ugleäbb och
svinhårsväv, krejatur, som är vargar, gittingar, små och stora
tättingar, flugor i flottor, stora skeppsråttor, en hoper med
rapphöns & bromsar, 1 dussin gräshoppor,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.458 : 175

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1 kappa loppor, större och mindre mus, dito lus, husgeråd såsom 173
är gamla saker, utnötta häcklor, ett lispund skoffor, 3 stekta
roor, bekrådsstumpar, kattägg och tuppskägg, en myckenhet av
oberedda hudar & skinn efter loppor, ryttor & mus, byttor och
spannar, neselösa mannar. Den som dessa dyrbara saker och vack-
ra möbler vill inropa & nyttja, han skall gå in i stuan å ha po
si luan. Men köpet skall ske med rätta kuraschet och i hetten.
Det må han vara borstad, lika mycket må det kosta. Inte står
här och hala, utan strax betala. Utsupra hava vi våra namn till
yttermelia anhängligt inskrivna.

Jyns Konfyss, Håkan Lursen, Bäjnt Bäjntsen, Måns
Månsen, å Bryngelidrag. Den som snöter på nämnd auktion, han
skall böta 1 tynna öl i Värby och så 1 i Bare.

God natt min älskade åhörare, så de svier i håred.

En äktenskapshistoria. (Jfr. sid. 156. Språkfor- 174
men i denna variant av ramsan skall vara en härmning av göinge-
mål, men härmningen är ofullständigt genomförd, i det endast
ett fåtal ord avvika från Bara härads mål, såsom äjda, äta,

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 176.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Bara härad eda, schin, i Bara härad svin, pausa, påse, i Bara härad posse). 174

I hinadana, når den kåle 1) vintoran vu, då bissade min fars den liaste 2) koen åpp i en bögetåpp. Då sade jag till min fader: Nu vill ja gifta mi, å Lisa Betta vill ja ha. Så lyste de åppad en gada å nårrad en ann. Når vi då kom tihoppa, så hadde vi ingenstans å varra. Så böjde vi våss/en lövhodda po gadan. Där bode vi en da or tvåda, å ente hadde vi nåd å åda. Men så hadde Lisebett itt fint såckerduslagan såm va vövd å schinato 3), å där syde vi våss ena pausa, såm vi skolle gå te nabokvingorna, åmm di ville va goa å ji våss litt. Di va så goa å ga våss en tid to allt sånt dära avrysstöj såm duor å äjda. Så jick hon å gräd, så då sa ja: Va

1) kalle. 2) bästa. 3) svinull(to== ull).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 177.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingens
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gräder du fårr?- Ja kan väl gräda, vår lövhodda e åbränd.-
De hadde ja ente frågat ettor, åmm ja hadde min trehasa-piva
me träknäcklarna po. Så ga ja Lisebett po kluden, så örad flö au.
De va så mied vi hadde vad ovännor po itt helt år, å vi hadde
vad jifta i fjortan da.

175

(Till härmningen av göingmålet hö^utt det läses med
"drillande r").

Ett reseäventyr. N_vgårspågen å Tjillegårspågen
å min bror Ola å ja vi skolle tjöra höjt åpp i skåven 1), lant
åpp i skåven ettor fläck. 2) Så tjörde vi ti vi kom ti en roe-
lycka 3). Där skolle vi inj å stjela våss nån rabbor, där va
sån grannor käl. Ud kom tjarrinjen såm kålen äjde. E I rent galne
ska \mathcal{J} trå nårr 4) all min hamp, ja har ente mer än densamme byn-
neviskan. Hon ing ettor sin vallmalsbyssa å sköd hoeded å en
rödraged⁵⁾ tyjjemann⁶⁾ å rompan å en lestålpe. Pripp, sa mannen,

1) skogen. 2) fläck = fläckt el. kluven ved. 3) rovland.

4) trampa ner. 5) rödstrimmig. 6) tiggare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 178.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

här e pylsa å sälla 1). Där grava di tjugesju alna nårr i pyl-
san. Där hitte di en töva me sex ~~xxx~~ tjuge vålpa i. Di flö te
Hylie, Krylie, Bonkeflo å Flackarp. Hötjövinge piör fick smäck i
bara ännenså de hördes te Hylie å Bylie 2) å åmm ijenn te Jylie.
Så ga ja mi ud å vandra. Då kom ja ti en prästagar. Där hälsa ja
" kosin " i porten å " Gussfre" i lågan 3). Ni har väl ente litt
gåsato 4) å ji mi ti itt par bällvänta? Fårr jag har sånna däl-
lia linnböjsor 5). Ja går omkrinj å leppar sko fårr fålk, å i da
fjorton da e där en månad ti Trellebårr.

176

Den snåle prästen. V i kan ta en bid åmm en präst: Jo
denhärne prästen va så snål å hon åsse- di levde dållet där. De
hadde ente rå å håla nåd jusasitt 6) ti dränjen, udan han måtte
ede i märke åmm kvällaxna. När han då fick va där i åtta da, så
når han kom ing åmm kvällen, så togga han å la toggor

Aa 1388*

- 1) sälja. 2) "Bylie" ett fingerat namn, liksom "Kylie".
3) gångdörren i porten, luckan. 4) "gåsull". 5) linnebyxor.
6) ljusasett= belysning.

rontenomkring po bordkanten. När då tösen kom å skolle ta å bored 177

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M⁴⁵⁸ : 179.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så ble hon rent forlägen å jick å kalla på prästen, han skolle kom- 177
ma å se hont han hadde bårred si ad me maden. Å så skicka prästen
bod ettor dränjen. " Hur e de, men anders har burit sig så åt me
maten?" "Jø ja fick sitt å togga men ente å svälja". När då drän-
jen skolle flytta, så kom där en pågastackat did. Di satte lynor-
na 1) imod hinann: konne han bli där åred ud, så skolle dränjen
släppa sin lön ti, å konne han ente de, sa skolle pågen släppa
sin lynn te. Men pågen sto si Gu. Så en dag for pågen nårr å ypp-
na portarna ti loen å ga si po goulled me en kåst 2). Å prästen
frågte va han hitte po. " Ja skolle sopa rent å kasta de danna
dricad, fårr de e så tynnt." ^Å Men de jore ingen varkan. Så arbéta
pågen i flere synndor 3) övor predikstolen, så han konne få houll
ijennom valved. När han då hadde de færet, så nästkommande synn-
da jick han åpp å la si övor predikstolen. När prästen han då kom
åpp där, så hadde han

1) lönera. 2) kvast. 3) söndagar.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 180.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de te ingång:" O Gud till dig jag sänder opp mitt hopp".- 178
"Förbannad vare din kropp", sa pågen ijennom holed, då lå han
där å lydes. "O Gud varför haver Du till mig ett sådant hat?"
" Därföre du giver dina tjenare så dålig mat". . Jag vill omvän-
da mig åbättra mig". " Jag skall näpsa dig och sedan släppa dig".
- Pågen va Gu redi, han ble där åred ud.

Ordstäv från Oxie. (I Oxie hände det en gång att man
fann ett brev utkastat på gatan, adresserat till kommunalnäm-
den. Brevet skulle läsas upp i sockenstugan. Det hade följande
innehåll). Hadde ja ente haft Tårrebarja, hadde ja ente ståd mi
po Skavenbena, sa smotten.

Kom te mäj, sa Grin-Olen, ska du få maled. Ja du maler
bra, sa Dinkenäbb, når han trilla i bäcken.

Hadde de ente vad fårr den spissnesede tjarringen, had-
de ja såld den spatthalte hästen, sa bys tjur.

Ja har många gånga drymmd åmm gula knappa i min räck,
men de ble två gula öj,

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : /8/.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sa Bromma.

Då klyor ja te månen, sa Blaren.

Då b-ler ja ente rikstasman i år, sa Skittemass.

Ja har den bästa grusen, sa Tårs-bäck.

Ja har de bästa flåtted, sa Smilen.

" Där fick alla Åxie"bynnorna därres tittla".

En halvdansk visa.

(Visan torde i senare tid inkommit med någon dansk.)

- 1) Jag tjente på en herregård
for digo, digo däjä
han lå ej långt frå Vallaborgs gård
den är ej värd att kene¹⁾ på.
- 2) Vår tyske fru hon e så söd
hon skär te oss en skive bröd
men ost å smör det får vi ej
det går så kärt en annen vej.
- 3) Vår tyske fröken hon e så nätt
hon spiller varje dag polkett

1) kene=tjene, felaktig härmning av danska.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : 182.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

när hon uppå sin tamring slår
vi alla då i valsen går.

4) Förvaltaren är likadan

han manar gott för varje man
når han i stallen nedergår
vi alla ryster i hans hår.

5) En dag vi sura ärtor fick

vi alla åpp till herremannen gick
om vi ej an annan kost kan få
ingen då till middan går.

6) Herremannen svarar strax:

.jag spiste själv av samma slags,
vad säger du din tjuvaknäjt
för dig vi inte ha respekt.

7) Den pian som har rett din säng

hon har jo en kryllhårig dräng,
det säger hon du själv bestilt
du har ju hennes mödom skilt.

180

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 :183.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

I Västerviken där låg ett slott.

181

- 1) I Västerviken där låg ett slott,
det var så härligt utstofferat
med silver och med rödan guld, med rödan guld
och huggen marmorsten till murar.
- 2) I detta slottet en fånge låg,
i band och bojor var han bunden,
ja 15 famnar allt under jord,
ibland de drakar och de ulvar.
- 3) Hans fader ifrån Västervik
han ville denne fången lösa,
de 10,000 förgyllande, ja förgyllande
det giver jag för denne fången.
- 4) De 10,000 ej hjälpa kan
för han har visserligen stulit
han bär en guldkedja om sin hals,
ja omkring sin hals,
och därför är han d ömd till döden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : 184.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

- 5) Bär han en guldkedja om sin hals
den haver han slätt inte stulit
den har han fått av sin lilla vän, en flicka skön,
en flicka skön, till sin trolovning.
- 6) Sen tog de fången av slottet ut,
då gav de honom sakramentet,
Han ropte då Krist himmels gud, Krist himmels gud,
allt detta lider jag oskyldigt.
- 7) Jag sörjer ej för mitt unga liv
ej heller för den bleka döden
jag sörjer mest för min lilla vän, en jungfru skön,
jag tror hon sörjer sig till döden.
- 8) Sörj icke för din lilla vän,
för hon är längesedan döder,
men vi träffas en gång åter, i himmelen,
på den stora domedagen.

182

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 185.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"En Tvedöra-bid."

(visa sjungen å Tvedöra gamla lägerplats).

183

- 1) Jag gick mig ut en aftonstund spatserande,
spatserande med fästemon så god,
och där mötte mig min öveste och löjtnanten
så sade de dessa ord:
- 2) Vad går du här på gatan och överar dig,
vet hut din sakramenskade fehóng,
och jag skall låta sätta dig i vakterna
och arrestera dig på stund.
- 3) Sen satte de mig neder i vakterna
där de kongliga patrullerna de går
med utdragna sablar utur baljorna
och jag måste följa därmed.
- 4) Men har du krafter till att tåla det?
Nog f-n har jag krafter till att tåla det,
ty jag genom graderna har gått,
min broder som var höger uti graderna blev kommenderad
till att stå.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 186.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Skabersjö Berättat av: Göran Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5) Hans hjärta utav tårar måste brista,
när han månde tänka däruppå,
till fästemon med rosenröda kinderna, hon bleknade och
faller ned till jord.

183

"Bårra eble", en gammal pantlek,
omtalad av en torparhustru, som önskar vara okänd.

184

Bårra, bårra eble, slå tåppen åv. Hår e eble? Mus bed.
hår e mus? Katt to? Hår e katt? Ongor kvarnen. Hår e kvarn?
Kåna mol? Hår e kåna? Bagar brö? Hår e brö? I on. Hår e on?
Ill brände. Hår e ill? Sjö slöjte. Hår e sjö? Oxe drack ud.
Hår e oxe? Skåv rände. Hår e skåv? Yse bed ån. Hår e yse?
Sme smida. Hår e sme? Ude å hoggor vidde. Hår e vidde? Alla
krågor å ramnor bed ån.

Den sām nu fysst prator å grinor, den har kattalort po
pannan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 :187.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Anders Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Anders Jönsson, Djurslöv n:3,3

185

f.d. lantbr. f. 1854, har givit följande meddelande om byord-
ningen i Djurslövs by. Död 1935.

I Djurslöv varade åldermansjillena till omkring 1910. Den siste åldermannen var möllaren Ola Jönsson (d. 1911) och det sista åldermansjillet ägde rum hos denne. Med åldermannen följde bys låda som han förvarade det året han innehade sysslan. Bys låda var gjord av berättarens farfar, Nils Mårtensson å Djurslöv n:r 3. Den var försedd med en läderrem att bäras i. Det var, åtminstone på senare tiden, endast en formsak med lådan som medföljde åldermannen. I lådan lågo en del papper, men åldermannen kunde ha lådan hela året utan att öppna den. Efter den siste åldermannens död kvarstannade bys låda i hans gård, men blev snart förstörd av den nye ägaren , en från annan ort inflyttad möllare, som använde lådan att "fora grisa" i. Även dess innehåll kom bort. (Denne person är nu åter avflyttad från orten).

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458 :188.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Anders Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Åldermansgillet var i de omgivande byarna alltid vid "mårtensta- 186
tid" men i Djurslöv alltid den 1 maj. " Då skolle di dricka marj
i benen, som di sa. Di bårja hos den såsom skolle avgå, så
fyllde di den himmed som skolle bårjå. Alla gåramännen va me, å
di ble mente samlade tiare mer än den gången."

Åldermannens åliggande var att hålla i ordning broarna
över byvägarna och att stå för snöskottning. Något så kallat bys
horn fanns ej i Djurslöv, men väl i Tottarp.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : 189.

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara..... Adress:.....
Socken: Tottarp..... Berättat av: Maria Jöns Bengts'
Uppteckningsår: 1925-1926..... Född år 1849 i.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Maria Jöns Bengts', Kabbarp 4 (Kyrkebyhusen) 186.

f. 1849, har berättat följande om Vinningekvinnan:

Di hadde tad två kronor- riksdalor hidde de po den tiden-
te min mosters, å hon fittj fara å te Vinninje. Å där fittj hon
se de ansikted i en spann, som hadde tad pengarna.

Hon jalp mäj, når ja va så dann me vark. såbant itt klä-
de åmm mi, å de hadde min mann me si ti Vinninje. Når hon fick se
klädett, så sior hon: De va nåck du konne ha di framm, de va höj 187
tid. Du går å söjor doktoror te injen nytta. Så ornera hon smår-
jelse ti mi. Ja kan forsäkra ja tjännde når han va där- då fallt
ja i sömn, ja hadde inte fåd en blong po fjorton da.

Där va di såm ente hållt na fårr nåd, men ja fårr min
del hylar nå. (Så va där den däre Åsums-pågen. Den däre han va
liast go som Vinningekvinjan.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : 190.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Totterp Berättat av: Hanna Svensson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1858 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hanna Svensson ("Borstbindarens Hanna")

187

f.1858, Kabbarp 12 har omtalat följande julsed: " Om julen fånga di en gråspärr 1) å bant itt brev om benen po han å slapp han ing om kvällen i stuan hos naboen å brevet jick po vers."

Ett sådant julbrev meddelas här, som inlämnades 1873 av Hanna Svensson och "Ola skomagare" när de tjänade till Hans Pers å n:r 8 Kabbarp.

God afton gode vänner,
jag ber om nattlogis
ursäkta att @jg ljuset spänner
för mörkret trivs jag bäst uti.

1) gråsparv.

Vid denna tid på kvällen
så sitter jag så lugnt uti
en bossviske under hjällen
men jag önskar bliva
en julegäst för det är bäst,

det är kallt ^{et} är natt,
även snö och inte tö.

188

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : 191.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingens
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Hans Svensson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1838 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Prästhistorier berättade av Hans Svensson, Kabbarp, 12, 188
(farbror till föregående) f. 1838, d. 1925.

Kyrkoherde Ahnfelt och överliggaren. Den fyste prästen
ja minjs, han hidde Ahnfelt. Han hållt husförhör ude po ställen,
så va där husförhörsjille dan ettor. Å då lå han dar jarna om
natten, å han sad å talte åmm historier lant ud po kvällarna. Han
sa, når han agte te long, så mytte han titt en överliggare po
väjen(han vidd väll va de e fårr nåd), å vär gång di myttes, så
sa den: " Godå, Guss or ifrå lanned". Te sist ble prästen tje å
de daran, å en da di myttes å han sa: " Godå, Guss or ifrå lanned"
så svarar prästen: " Du har ofta mött Guds ord, men du har icke
känt dess kraft". Så to han han i räckakraven å smed han nårr i
gråven.

Biskop Flensburg och kyrkovärden. Di skolle bygga årjel här
i tjårkan, å di konne ente enas åmm vim där skolle byggan. Så
kom biskåppen, å där va en årjelbyggare han tvonged ville ha. Å
där va bare två va imod han, de va tjårkevärdana, de va Hans Pål-
sen i Jurslöv å Pär Jynsen i Kabbarp. Di ville ente ha den årjel-
byggaren. Vafårr? sa biskåppen. Så sior Pär Jynsen: Han sätter

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458 :199.**

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: Tottarp *Berättat av:* Hans Svensson
Uppteckningsår: 1925-1926 *Född år* 1838 *i*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—

sånnen dålli forgyllning po årjelen." - Iaga du, så du får for- 189
gyllt din själ på yttersta dagen, så behöver du inte bry dej om
orgelen."
(Detta skedde 1867. Upptecknarens anm.)

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR **M. 458 : 193.**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Nils Jönsson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nils Jönsson, Kabbarp 4, f. 1854, d. 1932. Om brunn- 190
kessan. De va Pär Truedsen 1), han var kommen fårr bränntjessan.
Han talte åmm han sad å brände inge i vårt svinahus- där va brän-
neri po den tiden- " å rätt som ja sad, så kom där en tjarring
åpp å brännen, såm ente hadde nåd hoed, å de va varkelihed.

De va åsse nåd såm di skrämd glytta me, fårr di ente
skolle gå å falla i brännen. " Gå ente når brännen, fårr då kom-
mor bränntjässan å tar di".

Ja skolle vanna studa når ja va påg. De va om kväl-
len, å ve de ja to i pompen, så slapp pompen å vanned susa. Å ja
ble rädd å trode de va bränntjessan å sprant ing.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 :194

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Sissa Carl Johans'
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1845 i Kabbarp 2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sissa Carl Johans', f. 1845 å Kabbarp 2, bosatt i Knä- 190
storp. Död 1928.

Om "Källarebacken" (ättehö i Kabbarp n:r 8).
Vi sa bara "höjen" för, de va ingen där va gravad tjällare. Di sa
där va tråll å bode då.

1) husman i Kabbarp nr 11.

Di hadde sitt ad den sto po pelare å trållen dansa udan åmm. Di 191
hadde justänt. Där va många såm kom å så ed. De va ve julatiden.

En självmördares begravning. Där va en mann å forgá
si hämne i Jurslöv, de va en ong kar, David Jynsen, tror ja han
hidde. Han drack nåd farlet, vitriols-vann va de. Han fick ligga
i en jörna po tjärregåren, å han ble lytt övor muren, di fick en-
te komma ing ad lidden 1).

Från Hvilan. De va farlet va där va många kru po den
lille biden imellom Malme å Long, fyst Säjekrued å sin Kalinan,
å så Vilan, å Fattors kru där myllaren bor, å så Storapagra jä-
schivaregår.- De va Ola Nelsen i Tjärkeby, han re ing i Vilan å
dro ud borlådan å där skolle hästen eda brö. Han re titt ing i Vi-
lan, han va där vär å värinda da

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.458 : 195.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Sissa Carl Johans'
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1845 i Kabbarp 2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

En varulv i Kabbarp. Pär Truedsen 2) han sa di va vårúl. 191
Di sa han sprant po väjana om kvällana. Då så han ud såm itt jur, å
de fjäre bened va

1) genom grinden. 2) Husman i Kabbarp, f. 1800.d. på 1880 ta-
let.

rompa. Han va alltid reven i ansikted dan ettor. 192

Där va en såm forfyllde en kvinga. Hon asa forklebåned
ettor si, men han skolle eda åpp forklebåned fyst, ingan han fick
nån måjt mena. Men hon kom ing åm tjyxdaren, ingan han fick ét åpp
forklebåned.

(Ända in i senare tid ha bestämda personer blivit
utpekade som varulvar. En av de sista var f.d. fjärdingsmannen
Anders Nilsson i Arlov, Burlövs s:n, f. 1832, d.1922.).

Spökhistorier. Från Tottarp n:r 2. "Brydden" de va en såm
råde åmm hela Tåttarps by å nåd i Tyrop 1). När han kom tjöranes
himm, å va ente drängarna te riss, så ga han dåm pryl. Många gånga
fick di sidde åpp å trode han va kommen, men han kom ente. Di hör-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.458** : 196.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Sissa Carl Johans'
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1845 i Kahbarp 2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

dehan kom tjöranes så de glode ettor ed.

192

1) Jöns Bröddesson å Tottarp n:r 2, f. i Fosie 1764, d. i Tottarp 1841, mycket omtalad.

Från Burlöv. Där va så faselet me spöje i Burlöv prästagar. Prästorna di to ing lijstenarna å la tetjyx-goull. (Di lå precis udanåmm lågan 2) po tjårregåren). Så ble där alló. Di kom å ville ha dån igen. Mor Myllorstett hon tjente i Burlöv prästagar når Sellnor va präst. Å hon sa di kom ifrå tjårregåren å jick i hela tjöked, å stenana di kom bort om nättorna.

193

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 197.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Lars Persson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1842 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lars Persson, Tirup 1. snickare, f. 1842, d. 1932.

193

Att dansa "Gubben Noak". Di dansa gobben N^oak för. Där va en såm dansa, åså sto där två å stydde han. Så hadde han hoeded nårrfårr 4) å så dansa han po låvted 5).

Gåtor. 1) Va e de såm går te vanns å glemmor bugen himme?

-De e pudevåre 6) når de bler tvättad.

2) Va e de såm står i stuan å läggjor rompan po taged? - De va Kackelonen, meninjen röjen såm går åpp.

1(köksgolv. 2) mindre grind, gångdörr. 3) J.H. Seldener, kyrkoh. i Burlöv 1824-57. 4) nerför. 5) loftet. 6) dynvaret.

3) Va e de? De va svårt såm joren å ront såm solen? - Pannejarned. 194

4) Där lo en mann po tusen rör å råva ing te Helsenör: "Släpp Sven-tynte ud, här kommor en röv me en sladdertanta i nosen". - De va en tattjare såm lå po taged å täjte. Så kom där en röv såm hadde tad en gås. Så skolle hongen ud ettor röven. (Jfr. n:r 2, sid. 31).

5) Där kom en ridanes gånganes å han stack sitt röda i tösens mun å så red han å me stompen. - Jo han kom me itt tjyssebär, så fitt hon tjyssebäred, så behållt han stebben.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.458 : 198.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Lars Persson
Uppteckningsår: 1925-1926 Född år 1842 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6) Jag kasta ett äpple i rosendelund. Är det funnet? Ja. Övanom 194
joren? Nä. Nedanom joren? Ja. - Där va en tös såm hadde fåd barn,
så kom fästemannen did ti na. Å barned va dytt å begravad.

(denna sista gåta hade berättaren hört av en barn-
morska från Lund).

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 199.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Kjersti Andersson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1836 i Tottarp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Visa i dialogform,

195

meddelad av Kjersti Andersson, Tottarp, änka, f. 1836, d. 1928.

Hon har i sin ungdom hört den av en i Tottarp bosatt änka, Marna Anders Ols.

Min man han gick i skogen helt bittia i går.

Va skulle han där, mor lilla?

Han gick sig ut till att skjuta sig en har!

Va skulle ~~du~~ hon me den mor lilla?

Han skulle ha den att förära herr doktor å fältskärens läck.

Ja tackar, mor lilla, ja ska tjena mor så gott igen i va mål ja kan.

Min doter Kristin hon har blivit så jämmerligen sjuk.

Ta hit henne, lätt oss återlåta henne, kanske dett är hettfeber eller andra sjukdomar, som grasserar ibland folk.

Nej, jag är rädd att hon har legat för mycket med dränjarna om jul.

Schytt-ja-då hjälper varken medikamenter eller ann.

ja, hjälper varken medikamenter eller ann,

ACC. N:R M.458 : 200.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Kjersti Andersson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1836 i Totarp^{t/}

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

196

så kan ja förära min hare till en ann.

Ja, alltför gärna mor lilla, man kan gärna leva harastek utom. Ja, ja känner allt vantasägerskan, som måste gå baklänges neråt råstuttrappan å gi tre mark för sin mun.

"Borra gulläpple", upptecknad efter en person, som är född och uppfödd i Tottarps socken.

Bårra, bårra gulléble. Bårra, bårra bättor nårr. Ja kan ente komma längor. Vafårr? Fårr mus. Hår ble mus? Katt to. Hår ble katt? Ongor kvarnen. Hår ble kvarn? Kåna mol. Hår ble kåna? Bega kaka. On satte. Hår ble on? Il brände. Hår ble il? Sjö sløjte. Hår ble sjö? Åxe drack ud. Hår ble åxe? Skåv rände. Ysse bed åv. Hår ble ysse? Sme smidde. Hår ble sme? Ude å såde vidde. Alla krågor å ramna åd åpp en. Den som fyst grinar ska ha bej imellom tännen å den som fyst pratar ska ha kattalort i mongen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 201.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingens
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Johanna Hans Pers
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1884 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Om julfirandet vid sekelskiftet å en medelstor 197
gård i Kabbarp, Tottarps socken, berättat av Johanna Hans Pers, hus-
ägare å Åkarp n:7 7 i Burlövs socken, f. där 1884, städerska å folk-
högskolan Hvilan. Johanna Hans Pers tjänade 1899-1900 å det omtalade
stället i Kabbarp. (Det kan tilläggas, att husfadern och husmodern
voro födda på 1840 talet och för några år sedan äro avlidna.)

Förberedelserna till julen kommo i följande ordning:
Ljusstöpning, tvätt, brygd, slakt, bak och rengöring.

Ljusstöpning: Man hade en sandhög på golvet i köket
och i den stod en kärna (ett avlångt kar) i vilken man hällde kok-
hett talg. Man hade gjort vekar av "ljusvekegarn", och de voro upp-
stuckna på käppar, 10 på var. Så doppade de opp och ner i talgen,
och så torkade de mellan doppningarna. Så stöpte de tre slags ljus:
1) Julaljus, som voro särskilt fina och tjocka. 2) Vanliga ljus, som
man skulle ha hela året. 3) Pråsor, de sämste och smalaste. " Di va
så smala, så man hadde ente staga te däm, men man smed däm fast ve
väggen." Brygd: Man hade kokande vatten i brygghuspannan. Så hade man 198
ett kar där det låg halmviskor underst och malt ovanpå. Så hällde de
kokande vatten på. Så var där lock på karet med en "stage", som

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 202.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Johanna Hans Pers
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1884 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

man kunde röra med (S. k. maltrör). Så slogs det i ett annat 198
kar med pressjäst. Där fick det jäsa, "å sin va de färet". Så
tappades det på kuttingen, som var skollade med " enerisvann."
Bakning ("baga te jul"). Där bakades grovt och fint och sur-
sött bröd. Man gömde "en brökaga tiss di skolle våra" och då
skulle den delas ut, och ett sådant brö kallades för "småbrö!"
" Di skolle eda de den fåste dan di våra, fårr di skolle va
starka, å grödan skolle ble bra, Då fick vi värs en bid, di
hadde jynt ed, så kalld. De va hårt å bida i, å vi fick ente
smör po. (Vi fick ente smör udan om synndorna).
"Julekagorna äro " goäråskagor", klenor och "formekagor".
Rengöring: Så gjorde man julafint. På flere ställe var det bara
till julen. som man skurade. Man skurade med halmviskor. Så
hade man sand och eneris på golvet.

1) Sådana kakor förekommer ännu överallt om jularna.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 203.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Para Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Johanna Hans Pers
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1884 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Julafton. Matordning. Förste måltiden kl. 5 e.m.1)

199

Färsk soppa, "tjud å pentåfflor", klenor och sylt, kaffe.

"Di åt allihop i stuan". "Sin fick vi julklappa, te julklappa fick vi pior värns itt tvål." Sen så lästes där, och därpå lekte man "julaleja". Av sådana kan nämnas: Låna varme-gå te nabóens.

Blingbäck.

Lukas, var äst du? "(Di hadde bonged fårr ögonen å skramla me nyckla, di va två sãm jick").

Sidde po flaskor: Di sad po itt par flaskor å hadde itt jus di skolle tänna.

Fria po narri.

Denna daler han skall vandra.

- Så blev där delat ut alla slags bröd till folket: Fint och grovt, sursött, vetebröd och kakor. Nästa måltid var kl. 10:

"sylta å röbedor, smör å brö å allt sãnt, å risengröd." Så lade man sig. Innan man gick i julottan, dracks där kaffe. Julottan var då kl. 6 2) Där var ljus i fönstren och i varenda bänk i kyrkan.

1) D.v.s. man hade också ätit tidigare på dagen, men denna

måltid var den första egentliga julmåltiden, 2) numera kl. 7.

ACC. N:R **M.** 458:204

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Tottarp Berättat av: Johanna Hans Pers
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1884 i Burlöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Nyårsafton. Första måltiden kl. 5: Bruna bönor, revbensspjäll 200 saftsoppe, kakor och sylt. Så lekte man alla slags julalekar i "stuan". Man gissade nötter ("jätta nyddor"). Så spelade de kort allihop. Man spelade "bagsmäll" och "kasin". Kl. 10 fick de jätta "stenkagor" med sylt. Så gick de ut kl. 12 och hörde på nyårsringningen. När de kom in igen, skulle de ha kaffe allihop, så skulle drängarna ha "jöye".

Trettonafton. Kl. 5 "fisk och gröd å kagor å sylt". Så lekte de, så var nästa måltid som på julafton. Så kom där så kallad julaspöje. De hade dragspel med sig, de var utklädda till vad som helst, så man skulle inte kunna känna igen dem. Så kom där nya till, så där kunde vara 20 på en gång på samma ställe.

Tjenarna behövde inte göra mer än det rent nödvändiga ända till tjugonddag Knut.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 :205

Landskap: Skåne..... Upptecknat av: Ingemar Ingers.....
Härad: Bara..... Adress:.....
Socken: Unnpåkra..... Berättat av: Elna Ola Nils'.....
Uppteckningsår: 1925-26..... Född år 1865 i Hjärup.....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Elna Ola Nils', Hjärup, f. där 1865, har berättat följande 201
~~berättat följande~~ om Vinningekvinnan och huru hon angiver
en häxa.

Min systor Bänjta hadde bled tåssed 1), å mor ville ha reda po, vim dar hadde fordarvad na. Å mor reste nör te Vinningekvinnan, å når mor kom did, sa kvingan: " Ji dä j den onde i väll i fem minutor, så ska du få se na i vannbalen 2). Nä, de ville ente mor. " Ja du ska få se na lia väll". När du har kommed himm, så kommor hon tre gånga. Å vär gång vill hon låna nåd å di, men du får ente ge na nåd.

Å Bänjt-Pärschan 3) kom tre gånga å ville låna nåd å mor. Fåst ville hon låna en spedetröja, å sin den andre gången en senåppaknicka 4). Å sin kom hon den tredje gången å ville låna senåppaloed. Så fick hon ente låna ed, så måtte hon gå sin väj. - Sin kom hon ijenn å jore hysed me grisana, så di ente konne eda.

Men min systor skolle rögas me nie sårtors rögelse tre torstor po ra, å hon ble bra sin.

1) tokig, vansinnig. 2) vattenbaljan. 3) "Bengt-Perskan": Mor Bengt Pers. 4) senåppskvarnen.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 206.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Bengta Jeppsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1860 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bengta Jeppsson, Tottarp, f. 1860, har upptecknat följande 202
visor, som hon lärt i Lilla Uppåkra, där hon tjenade 1876-84.

Färgaren som drunknade.

Det var en torsdags afton uti januari månad,
En färgare han drunknade allt uti en sjö,
han var så hjärtans glad, allt inför honom lekte,
det var väl för han gick emot sin blekaste död.
Han gick med hast till stranden, tog på sig sina skridskor,
han tänkte uppå vännen sin, ja för att komma fort,
men hände sig olyckeligt, han knappast gått en timma,
förrän han låg så dödlig och kaller som en sten.
Han låg på kalla botten allt intill andra dagen,
och när man honom hittade var klockan redan ett,
han ropte och han bad, han räckte kalla handen,
men ingen honom höra vill, för alla sova sött.
Han låg i djupa vat-tnet, han såg de stjärnor lysa,
han tänkte uppå far och mor, som döda var för sig,

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458:207.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Bengta Jennsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1860 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

så tog de honom opp av denna sjöstranden
och förde honom dit igen där han för har vatt.

203

Farväl nu mina vänner och även kamrater
så många som mig känner och unnar mig gott,
nu ser ni hur det går allt intill sista stunden,
då ingen mig kan hjälpa eller frälsa mitt liv.

"Palmqvistes visa".

Det var allt om en jungfru allt uti staden Lund,
hon gick sig ut spatserade en stilla aftonstund :1:

Då möter hon på gatan en muraregesäll,
ja full var han tillika och Palmqvist var hans namn. :1:

Godafton sköna jungfru, är hon ute och går,
så sent i tysta kvällen kanske vi sällskap får. :1:

Jag tackar för hans sällskap, det jag inte vill ha,
för jag har nog av månen och alla stjärnorna. :1:

Får jag ej sällskap häva, skall hon åtminstone

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:208.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Båra Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Bengta Jeppsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1860 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

förrän jag går ur fläcken, en liten kyss mig ge.:1:
Han räcker armen före kring jungfruns smärta liv,
så hon slet sig ifrån honom, så tog han fram en kniv. :1:
Hon ligger nu så sjuker på Lunna Lasarett,
och boven skall få fästning, om allting tillgår rätt. :1:
(Händelsen inträffade i Lund i mitten av 1800
talet, och visan torde vara diktad i Lund.- Upptecknarens
anm.)

204

"Mannen å krågan."

Mannen han körde till ferreshog
hejom fejom fali ralra,
där va ju en kråga som ville bida mej
för tura lura lej tura lalla la.
Mannen ble rädd körde him igen
nu har ja väl aldri hört kråga bida man
Å mannen to dristided po sej igen
så sköd han en kråga i de höjaste träd.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M.458:209.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Bengta Jeppsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1860 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Den krågan ble nytta ti många ting
av gampen där gjore di en skraddare-syring.

Av hoedad gjore ^{di} en kjorkknapp
av näbbed där gjore di en drittja-tapp.

Av halsen der gjore di en bialur
å den vråla varre än Bulltofta tjur.

Av skråd där gjore di ett gångande skepp
å de va de stårsta som på Östersjön gick.

Av fjären där stoppa de dynor till säng
å de så de räckte te pia å dräng.

Av vingarna gjore di en väderqvarn
å de va den största po Malmes värn.

Av taljen där smälte di många pund ljus
så många som tillgick i deras hus.

Av huden där sydde di attan par sko
å liaväl lättikor te gamla mor.

205

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458:210.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Bengta Jeppsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1860 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Av tarmarna snodde di kabel-rev
hejom fejom falli ral-ra
av benen där gjore di tjuva å grev
för tura lura lej tura lalla-la.

(Jfr. sid. 50)

En jägare gick att jaga.

En jägare gick att jaga med skjutgevär, pistol i hand,
att jaga unga duvor, som man så sällan fann. :1:

Han blåste i sin pipa, och strax kom där en duva fram,
det var en vacker flicka, den tog han i sin famn. :1:

Jag frågar inte mamma, när jag till lilla vännen går,
för hon har gjort detsamma i sina unga år. :1:

Jag frågar inte pappa, när jag till lilla vännen far,
för han har gjort detsamma i sina unga dar. :1:

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M.458 : 211.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Jacobsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Maria Jacobsson, f. Larsson, f. i Stora Uppåkra 1865, sedan 1890 talet bosatt i Burlöv och gift med kvarnägaren Anders Jacobsson därstädes, har meddelat nedanstående visor, som i hennes ungdomstid voro gångbara i Uppåkra och där omkring. Visorna äro av upptecknaren avskrivna efter gamla papper, som hon pietetsfullt förvarat genom 30-40 år. De äro ett gott prov på den sentimentala visdiktning som var populär i senare hälften av 1800 talet.

207

Den övergivna.

Det var en söndags morgon då solen fagert sken,
då sjöng en liten fågel så skönt från äppelgren,
hvad är det värddt du sörjer för den vän som du har kär,
du kan ju få en annan som mycket bättre är.

Sen var det ock en morgon då solen fagert sken,
då sjöng densamma fågelen så skönt från äppelgren,
tror du att jag kan glömma den vän som jag har kär,
då har du aldrig vetat vad trogen kärlek är.

Jag kände nog de qualen som förestod min själ

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : 2/2.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Jacobsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

då du blev från mig tagen, jag minns det ganska väl,
det var vid sommartideⁿ, då det för mig blev höst,
då blev jag något vredgad jag fann mig ingen tröst.

O du min lilla fågel hvad du kan sjunga väl
du bringar mod i hjärtat och tröst uti min själ
när tiden blir förliden och dagen blir för lång,
då vill jag gå i lunden och höra fåglars sång.

Då vill jg gå i lunden och tänka uppå dig,
men inga bittra tårar skall fällas utav mig,
ty tåligt vill jag vänta uppå ett änglabud
som förer mig till himmelen till vännen och till Gud.

Lägg handen på min panna, räck hit din purpurmund,
du har väl tid att stenna, jag färdig är på stund,
att vi få roligt bl-andas och höra harpors ljud,
tag du min själ min anda och för dem upp till Gud.

208

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.458 : 2/3.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Jacobsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Till dig min ros och lilja.

209

Till dig min ros och lilja en visa skickar jag
den jag på papper skriv^e och tecknar uti rar.
Jag kan ej längre dölja de tankar som jag bär
ty jag dig aldrig glömmer så länge jag är här.

Om du vill kärlek hysa till mig som du har förr
så låt dig ej förtjusa av dem som illa gör
som gerna vill förstöra och ljuga uppå mig
af deras tungor hala och så förföra mig.

Låt mig nu förnimma om du mig håller kär,
så skall du genast finna att jag dig trogen är,
då skall vår glädje grönskas och växa som en ros,
jag vill ej annat önska än dig få bliva hos.

Ack om jag kunde önska två ting utav min Gud
att jag din vän fick bliva och du min kära brud,
jag önskar att den dagen en gång fick lysa fram,
att jag dig finge äga och vila i din famn.
Rikedom och egodelar det äger jag visst ej

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 914.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Jacobsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det är väl det som felas men du vill svika mig
men låt dig ej bedraga af rikedom gods och guld
den får du icke äga när du läggs ner i mull.

210

Om du vill eftertänka hvad du mig lovat har,
kan det ditt hjärta kränka i alla dina dar,
du hafver mig visst lovat nu är det icke så
du vill mig övergiva det kan jag grant förstå.

Låt intet dem förföra mitt hjärta ifrån dig
det kan slätt intet göra ddt kan jag säga dig,
ty Herran mig visst hjälper, det tror jag utan svik,
omsider får vi ärva hans ljuva himmelrik.

Ty det kan också hända att någon fråga må
hvem visan haver diktat så märker här uppå
hans namn det står beskrivit i denna visan fin
Hans blick begynner blekne, hans penna här är klen.
Nu slutar jag min visa och bjuder nu adjö
med alla mina vänner och kära fästemo
så vill jag er befalla oss Himmelens store Gud,
han hjälper mig och alla, Nu min visa är slut.

visan är min.

Slut lafin

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458: 2/5.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Jacobsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

211

Med våta ögon ser jag på böljorna de blå,
de rasande och vilda mot klippoväggen slå.
Ty långt i fjärran är den vän jag håller kär,
och jag hans bleka lilja på stranden väntar här.

Till hösten är jag åter hos dig mitt unga liv
så talte han och slöt mig förtroligt till sitt liv.
Ty dagarna de gå och böljorna de slå
men inte kommer vännen hur jag än längta må.

Emellan oss är skog och sjö och berg emellan dal
emellan oss är glädje och äfven sorg och qual
Ty långt i fjärran är den vän jag håller kär
och jag hans bleka lilja på stranden väntar här.

Jag suckar och jag ängslas, jag tåras och jag ber,
likt spejande falcken utöver havet flyr
Ty långt i fjärran är den vän jag håller kär
och jag hans bleka lilja på stranden väntar här.

Ack om jag egde vingar som fågelen i skog
i denna natt jag skulle till andra länder fly

Skriv endast på denna sida!

Ty långt i fjärran är den vän jag håller kär

ACC. N:R M. 458 : 2/16.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Bengtsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och jag hans bleka lilja på stranden väntar här.

212

Länge har jag väntat du är min enda tröst
när hjärtat icke längre vill klappa i mitt bröst
Ty inga dagar gå och inga böljor slå
då får jag träffa vännen i himmelen den blå.

I vida världen har jag vandrat,
med vandringsstaven uti min hand,
mitt minne har jag lämnat kvar i Norden,
och det från dig ej skilljas kan.
tralilalilalila.

Jag är en fattig oskyldig flicka
som lämnat hjerta och hand åt dig
för din skull vill jag både dö och leva
och sen blev du så falsk mot mig.

Jag gav mig ut i världen till att söka
till att söka mig där mitt bröd
jag gaf mig ut i världen till att tjena

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 217.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Bengtsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

och sen så led jag ingen nöd.

213.

Ack Hedvig Hedvig mins du qvällen
den förste gång jag blev bekant med dig
dett var uti din moders enkla boning
den första gången jag fick skåda dig.

I följd av sex år har jag vandrat
med mycken och stort besvär
Jag tror och hoppas på Gud min fader
att han mig alldrig öfvergiver här.

Ajö med dig min hulda terna
ajö med dig du min lilla vän
jag ser mot himmelen jag så en stjerna
dom visar vägen him till mitt him.

Det var en gång jag stod på strand och såg och hörde på
hur folket kom med koffertar och nattsäckar därpå
Jag stod på strand och väntade den båt som komma må
i detsamma kom en ångare med en kapten uppå.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 218.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Bengtsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

214

Jag hörde folket säga ajö med dig min vän
i hela denna världens tid vi råkas ej igen
han ämnar sig bortresa när solen den blir het
men lämnar vännen hemma så sant som jag det vet.

Så kom vi ut på atlanten och skulle segla ut
Då var där vidt med böljor , de liknade en brud.
Ja vattnet slog mot båtens kant så det på däck^et flöt
och rysligt var det att se när båten i böljorna dök.
Ja nöden var för handen att tänka uppå Gud
han som har styrt vår resa han för oss längre ut.
Han låter oss ej komma ned i vattnets djupa grav.
Är med oss när vi seglade uppå det vida hav.

Våra bönor blevo hörda det kunde man förstå
För vinden börjar sakta sig och böljorna de små.
Ja molnen börjar skingra sig allt uppå himlens rand
Och solen stod och blänkte likt speglen uppå strand.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 3219.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Uppåkra Berättat av: Maria Bengtsson
Uppteckningsår: 1925-26 Född år 1865 i St. Uppåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fragment.

215

På mig som visat sig kall
Men dock villat låtsa så bara
Att hindra måhända ett fall.

På ett av papperen, där visorna voro upptecknade, lästes följande
anteckning:

Spå med 36 kort 4 rader och 9.

Hjärtes ess kärleksbrev och giftermål. Kung, glada under-
rättelser, äfven osäkra löfte.

En visa som var mycket vanlig på 1880 talet var "Jag
är född på det gamla Englands kust" med omkvädet "O Susanna
gråt inte för din vän, jag reser blott till Kalifornien och är
här snart igen". (Till melodien dansades polka.) Refrängen blev
snart traveslerad, såsom ofta är fallet med texter till kända
dansmelodier: O Susanna vill du gifta dej me mej, då tjövor ja
en späjesill å halvan jir ja däj (å delar den me däj). Detta
"kväde" var vanligt i orten även i upptecknarens barndom.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458: 220.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: 1925-26 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Register.

216

Auktionskungörelse	172
Bannlysning	98
Billebjer (Torna h.)	113
Biskop	189
Bondekriget	98
Borra gulläpple	184,196
Bortlovat barn	88
Brunnkessan	190
Brygd	197
Bröd	198
Byordningar	17,185
Bäckhästen: Välter ett hölass	22
Äter malt	74
Slåss med andra hästar	75
I Björkesåkra sjö	87
Spännes för	92
Äter av helmtaket	100
Betar i ängarna	104

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 221.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: 1925-26 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bäckhästen: Rides	105,109	216
Tämjes	92,109	
Skrattar	113	217
Går in i stallen	75,122	
Dans	16,126,135,158,193	
Dialog ("Mor lilla och doktorn")	195	
Dryckesvisor	27-28,152	
"Dalignet"	117,121	
"Ellaspill"	106,159	
Enskifte	20	
Fingebjersvären	1	
Finn, jätten	115	
Flensburg, W. biskp	189	
Galgbacke	137	
Gastabloss	14	
Goenisse	13,81,93,105,121	
"Grödamarschen" (gånglåt)	31,193	
Gåtor	26	

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 458 : 222.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: 1925-26 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Herregårdar	84-87, 88, 98, 100, 160	217
Herr Holger (Heckeberga)	85	
Hoven	21, 84, 87	218
Häxa	201	
"Jormålare", (Lantmätare)	111	
Jul	13, 187, 197-200	
Jättar	104, 115, 137, 143-148	
Kalinan (Arlöv)	15	
Kardegille	12	
Kloka, se Vinningekvinnan och Åsumspågen		
Ko, komma upp ur ån	75	
Kreatur, sörja sin husbonde	76	
Krigskassa	18	
Krogar	15, 16, 191	
Kyrkor	8, 73, 78, 90, 98, 115, 124, 125, 139	
Kyrkklockor	1, 19, 73, 74, 138	
Lekar	12, 29, 199	
Liskskara mötes	112	
Ljusstöpning	197	

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : **223.**

Landskap: Skåne *Upptecknat av:* Ingemar Ingers
Härad: Bara *Adress:*
Socken: *Berättat av:*
Uppteckningsår: 1925-26 *Född år* i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Majvisor	23, 94, 162	218
Marknad	126	
Marsch	26	219
Mened	160	
Offerkälla	2	
Ordspråk	127	
Ordstäv	178	
Original	136, 139	
Pantlekar	29, 130, 184	
Pengabloss	102, 142	
Pingstgille	25	
Präster	10, 9, 11, 188, 189	
Påskagille	25	
Ramsor	30, 130, 154, 172	
Ringdanser	38-43, 71-72, 132, 157	
Ringning i kyrkan	23	
Romeleklint (Torne härad)	93, 137	
Rökelse	201	

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R **M.** 458 : **224**

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
 Härad: Bara Adress:
 Socken: Berättat av:
 Uppteckningsår: Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sagor	88, 143-148, 176	219
Se även skämtsagor		
Själv mord	191	
Skatter, nedgrävda	14, 18, 102	220
Skogsmannen	88, 91, 100, 160	
Skogsnuan	159	
Skämtsagor	35, 155-157, 171, 174 -176	
Spökhistorier	33, 34, 74, 79, 80, 89, 100, 111 112, 121, 160, 161, 192, 193	
Spöskkjuts	74, 82,	
Stenar	117, 123, 137	
Stockstraff	123	
Syndaflo den	125	
"Södrens skald"	139	
Tirupa-kärringen	13, 82, 109	
Travestering	215	
Troll	93, 113, 161, 190	
Underjordisk gång	91	

Skriv endast på denna sida!

ACC. NR M. 458 : 995.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Ingemar Ingers
Härad: Bara Adress:
Socken: Berättat av:
Uppteckningsår: 1925-26 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

"Vanntöj"	75	220
Varulven: förföljer havande kvinnor	2,81, 192	
Skydd emot	81, 192	
Blir skållad	83	
Under höstarbetet	83	
Varulven: hans utseende	93,102, 191	221
Befrias	102	
Vilsegående	1, 90,111	
Visor	3-7, 23, 26-28,44-71,94-97,133, 149-154, 162-171,179-183,195,202-215.	
Vinningekvinnan (Botilda Pettersson)	100,103 106, 118, 141, 186, 201.	
Åldermän	17,185	
Åsumspågen (Iars Mårtensson)	119	
Ättehögar	108,124,190	

Skriv endast på denna sida!